

Protokoll fört vid enskild föredragning

Näringsavdelningen

Allmänna byrån, N1

Beslutande

Minister

Fredrik Karlström

Föredragande

Byråchef

Susanne Strand

Justerat

Omedelbart

.....
Ärende/Dnr/Exp.

.....
Beslut

Nr 1

Ändring av landskapsregeringens beslut om stödberättigande utgifter.

ALR 2015/3461

Konstaterades att landskapsregeringens beslut av den 15.12.2020 om ändring av landskapsregeringens beslut om stödberättigande kostnader inte omfattade de korrigeringar som gjordes i december 2019 varför beslöts fastställa ett nytt beslut i enlighet med **bilaga 1, N121E01**, där alla relevanta korrigeringar beaktas i ett dokument. Tillämpningsområdet definieras i beslutet.

LANDSKAPSREGERINGENS BESLUT OM STÖDBERÄTTIGANDE UTGIFTER

Tillämpningsområde

Följande regler kommer att tillämpas för projektfinansiering inom ramen för landskapets strukturfondsprogram ”Entreprenörskap och kompetens” 2014-2020 med finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska Socialfonden med undantag för finansieringsinstrumentet offentligt riskkapital samt åtgärden tekniskt stöd.

Följande regler kommer att tillämpas för projektfinansiering inom ramen för landskapets operativa program för fiskerinäringen på Åland 2014-2020 med finansiering från Europeiska havs- och fiskerifonden med undantag av kompensation för skador förorsakade av säl och skarv, som beviljas med stöd av artikel 40.1.h i EHFF-förordningen, (EU) nr 508/2014, projekt inom lokalt ledd utveckling (FLAG) samt åtgärden tekniskt stöd.

Vid finansiering ur Ålands landsbygdsutvecklingsprogram 2014–2020 med finansiering från Europeiska jordbruksfonden tillämpas reglerna gällande investeringar till jordbruket samt livsmedelsförädling, kunskapsöverförings- och informationsåtgärder och rådgivningstjänster, företagslednings- och avbyttjänster, Leader förberedande stöd samt löpande kostnader och information för genomförande av den lokala utvecklingsstrategin.

Vid finansiering med offentliga medel till en ekonomisk verksamhet som kan betraktas som ett statligt stöd tillämpas detta dokument som tillägg till landskapsregeringens principer för handläggning och beviljande av stöd till näringslivet avseende näringsavdelningens allmänna byrås moment i landskapets budget beaktas om inget annat anges i detta dokument.

Faktiska betalda utgifter

En stödberättigad utgift ska bäras av den enskilda stödmottagaren, vara projektrelaterad samt upparbetad och betald inom den i det enskilda beslutet angivna projektperioden. Utbetalningar ska ske i form av likvida medel om ej annat stadgas i det enskilda stödbeslutet. Stöd beviljas inte retroaktivt, d.v.s. för åtgärder vidtagna före ansökan registrerats hos Ålands landskapsregering eller det datum som anges på ansökan som projektets startdatum. För investeringar till lantbruket beviljas inte stöd för åtgärder vidtagna före beslut är fattat. Ett projekt anses påbörjat när faktiska kostnader uppstått t.ex. fakturadatum, anställningsdatum eller liknande. Undantag från regeln om retroaktivitet kan beviljas de stödordningar som gäller investeringar vad gäller kostnader för planeringsarbete (arkitekt- och projekteringsritningar för byggnadslov) som är direkt knutna till investeringen för vilken stöd söks samt för förskottsbetalningar för mässdeltagande inom internationaliseringsstödet. Avskrivningskostnader kan behandlas som utgifter som betalats av den enskilda stödmottagaren under förutsättning att de redovisas genom bokföringsunderlag med bevisvärde likvärdigt med fakturor (se nedan punkt 6 d).

Konkurrensutsättning

Vid varje betalning ska kostnadseffektivitet eftersträvas. Om en enskild kostnad inom projektet antas överskrida 10.000 euro ska kostnaden konkurrensutsättas och i regel minst tre offerter på likartad produkt eller tjänst begäras. Om färre offerter begärs måste en skriftlig godtagbar motivering till detta ingå. Konkurrensutsättningen ska alltid dokumenteras och det ska framgå på vilket sätt den skett och när den skett t.ex. genom annonsering, upphandlingsförfarande eller offerförfrågningar samt resultatet av denna och motiveringarna till varför en viss offert antas. Vid investeringar i jordbrukets produktionsbyggnader används enhetskostnader för byggnadsinvesteringar som fastställs av landskapsregeringen. Om byggkostnaden i ansökan är lägre än enhetskostnaden fastställs kostnaden i enlighet med ansökan. Varje betalning som görs av den

enskilda stödmottagaren ska motiveras och styrkas av kvitterade fakturor såtillvida förenklade kostnadsmodeller inte används eller särskilt undantag beviljats.

Offentlig upphandling

Vid anskaffningar ska projekten iaktta landskapslagen (2017:80) om tillämpning på Åland av rikslagar om offentlig upphandling samt Ålands landskapsregerings beslut (2018:13) gällande vissa upphandlingar. Av dessa följer att en offentlig upphandling ska göras av landskapets, kommunala och statliga myndigheter. Även andra aktörer såsom bolag, föreningar, samfälligheter, stiftelser med flera *kan dock* utgöra så kallade upphandlande enheter och omfattas av den lagstadgade och formbundna skyldigheten till upphandling. Upphandling över de av EU fastställda tröskelvärdena ska göras av alla om det beviljade stödet överstiger hälften av upphandlingens värde. Upphandling under dessa tröskelvärdena ska göras av landskapsregeringen i enlighet med landskapsregeringens beslut gällande vissa upphandlingar. EU fastställer tröskelvärdena vartannat år och nivån på gällande tröskelvärden framkommer på landskapsregeringens hemsida under rubriken upphandlingar (<https://www.regeringen.ax/upphandling/vad-ar-upphandling>). Om en insats utförs inom ramen för offentlig upphandling ska både upphandlingsförfarandet och godkända kostnader redovisas.

Vid en formbunden offentlig upphandling är anbudsbegäran det viktigaste dokumentet och det är därför viktigt att alla krav och villkor som är avgörande vid valet av anbud finns specificerade. Upphandlingsbeslutet ska motiveras och dokumenten som härrör sig till konkurrensutsättandet samt anskaffningsbeslutet ska förvaras och kunna uppvisas vid förfrågan.

Mervärdesskatt

Mervärdesskatt är en stödberättigande utgift om den utgör en slutlig kostnad för stödmottagaren. Mervärdesskatt som på något sätt är återvinningsbar kan inte anses vara stödberättigande även om den de facto inte återvinns av stödmottagaren.

Indirekta kostnader

Indirekta kostnader (gemensamma kostnader) kan vara en stödberättigande utgift endast i enlighet med punkt 4 och 5 nedan samt under förutsättning att de bedöms vara projektrelaterade.

Bidrag in natura

Bidrag in natura och eget arbete kan behandlas som utgifter som betalats av den enskilda stödmottagaren enligt vad som framkommer under punkterna 1 och 2.

Offentlig medfinansiering av en insats får inte överstiga summan av de stödberättigade utgifterna när projektet avslutas, exklusive in natura-bidrag och mervärdesskatt. Det maximala stödet anges i stödbesluten för de enskilda projekten.

1. Personalutgifter

Anställdas lönekostnader inkl. arbetsgivarprestationer i form av skatter och avgifter som baserar sig på lag eller tjänste- eller arbetskollektivavtal är stödberättigande utgifter till sitt fulla värde inom ramen för det godkända finansieringsbeslutet. Semesterlöner och semesterpenning är stödberättigande utgifter då de upparbetats samt utbetalats under projektperioden. Resultatpremier, naturaförmåner och bonusar är inte stödberättigande utgifter. Lönekostnaderna får inte i väsentlig grad avvika från de anställdas löner för motsvarande arbete före projektet. Om tidigare lönekostnader för motsvarande arbetsuppgifter saknas måste stödmottagaren kunna påvisa skälig lönesättning. Då projektet kräver nyanställningar förutsätts det ske genom utannonsering. En utannonsering skall i första hand ske på Ålands Arbetsmarknads- och

studieservicemyndighets hemsida men om så är ändamålsenligt även i någon av lokaltidningarna eller i massmedia utanför landskapet. För den personal som anställs av stödmottagaren och som arbetar deltid eller timredovisar arbetad tid i projektet ska en godtagbar arbetstidsbokföring över arbetet med projektet samt över den totala mängd arbete i timmar som utförts i projektet lämnas in i samband med redovisning.

Inom projekt delfinansierade av ESF kan stödmottagaren välja att för deltagare i projektet redovisa personalkostnaderna till sitt fulla värde enligt ovan eller använda sig av ett värde beräknat till 15 euro per timme. Antalet arbetade timmar skall verifieras av den som utför arbetet samt projektansvarig.

Ovan nämnda stödberättigande personalutgifter utgör den definition av direkta personalutgifter som avses nedan i punkt 4 och punkt 5.

2. In natura

In natura-bidrag begränsar sig till förvärvsarbete, obetalt frivilligarbete samt för investeringar till lantbruket eget virke och fyllnadsmaterial. Obetalt frivilligarbete betraktas alltid som privat finansiering. Värdet ska kunna uppskattas och revideras på ett oberoende sätt. Värdet av obetalt frivilligt arbete kan uppgå till maximalt 15 euro per timme och ska tydligt motiveras i ansökan och bedömas i samband med beslutsfattandet i det enskilda fallet. För arbete med maskin se bilaga 1. För investeringar till lantbruket kan endast medlemmar av ett jordbrukshushåll utföra in-natura arbete. Antalet arbetade timmar ska verifieras av den som utför arbetet samt projektansvarig.

In natura-bidrag kan endast användas som medfinansiering till det ansökta bidraget. För att in natura-bidrag ska få godkännas som stödberättigad utgift ska dessa anges i ansökan samt i kostnadsbudgeten och godkännas i samband med stödbeslutet. I beslutet kan även uppställas ytterligare villkor för redovisningen och hanteringen av in natura-bidrag.

3. Resekostnader

Resekostnader och traktamenten kan godkännas i enlighet med gällande kollektivavtal för landskapsregeringen. För att reskostnader ska få godkännas som stödberättigad utgift ska dessa anges i ansökan samt i kostnadsbudgeten och godkännas i samband med stödbeslutet. I beslutet kan även uppställas särskilda villkor och begränsningar.

4. Indirekta kostnader för Eruf, ESF (för offentliga projekt), Ejflu samt EHFF

Av projektets kostnader vilka delfinansierats av Eruf, ESF, Ejflu eller EHFF kan en schablon om 15 procent av projektets direkta personalutgifter (i enlighet med punkt 1) godkännas för indirekta (gemensamma) kostnader.

Indirekta kostnader omfattar:

- Kontorskostnader för egen personal och kostnader för befintliga verksamhetslokaler,
- Interna utbildningar och seminarier,
- Anordningar och maskiner som ställs till projektpersonalens förfogande,
- Kostnader för projektpersonalens företagshälsovård,
- Kostnader för projektets styrgrupp t.ex. arvoden och övriga möteskostnader,
- Administrativa kostnader så som bokföringskostnader och förbrukningsmaterial,
- Förplägnad

Schablon för indirekta kostnader måste godkännas i samband med stödbeslutet. I samband med stödbeslutet kan närmare villkor ges vad gäller de indirekta kostnaderna. Indirekta kostnader som ingår i schablonen ska inte redovisas som en faktisk kostnad.

5. Förenklade kostnadsmodeller för ESF

Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 art. 67 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 1304/2013 art. 14 kommer förenklade kostnadsalternativ att tillämpas under programperioden 2014-2020.

För alla projekt lämnas ett budgetförslag in till förvaltningsmyndigheten i samband med ansökan. Förvaltningsmyndigheten går igenom budgetförslaget och fastställer ett av kostnadsalternativen nedan, vilket framgår av beslutet. De förenklade kostnadsalternativen gäller dock inte för insatser som får stöd inom ramen för statligt stöd (privata företag).

De förenklade kostnadsalternativen är följande:

a) Schablon

Detta kostnadsalternativ kan väljas för projekt med direkta personalkostnader oberoende av projektets storlek. En schablon på upp till 40 procent av de stödberättigande direkta personalkostnaderna används för att ersätta de återstående kostnaderna i projektet. Underlag för de direkta personalkostnaderna lämnas in vid ansökan om utbetalning.

Ex. Ett projekt avser att öka förståelsen för olikheter i det åländska samhället. Inom projektet kommer man att anställa en projektledare som hyr ett kontorsrum. Projektledaren kommer bland annat att genomföra en nulägesanalys, initiera ett samarbete mellan berörda organisationer, sammanställa material för att belysa ämnet i medierna och arrangera mindre evenemang. Det offentliga stödet enligt beslutet är 130.000 euro. De direkta personalkostnaderna uppgår till 82.000 euro vid projektslut. Schablonen om 40 procent av de direkta personalkostnaderna motsvarar 32.800 euro. Totalt kommer vid projektslut 114.800 euro att ha betalats ut.

b) Klumpsumma

Detta kostnadsalternativ avser projekt för vilka det offentliga stödet inte överstiger 100.000 euro och det finns ett tydligt mål med projektet. Beloppet får fastställas i varje enskilt fall med hänvisning till projektets eget budgetförslag som godkänts av den förvaltande myndigheten i beslutet. Är målet (aktivitet/resultat) med projektet uppnått betalas klumpsumman ut. Är målet däremot inte är uppfyllt betalas inget stöd ut alls, trots att kostnader uppstått i projektet. Målet måste därför tydligt anges i ansökan och beslut. Vid ansökan om utbetalning lämnas underlag för målets uppfyllelse in.

Ex. Ett projekt har som mål att genomföra en förstudie om de åländska utbildningssystemens flexibilitet och relevans i förhållande till arbetsmarknadens behov. Enligt beslutet är det offentliga stödet 15.000 euro. Målet med projektet enligt beslutet är att förstudien genomförs och resulterar i en slutrapport som består av bakgrund, mål och syfte, kartläggning av nuläget och slutsats med lösningsförslag. Är vid projektslut målet enligt beslutet uppfyllt betalas klumpsumman om 15.000 euro ut.

c) Standardiserade skalor

Detta kostnadsalternativ avser projekt för vilka det offentliga stödet inte överstiger 50.000 euro och man kan identifiera ett antal enheter relaterad till en aktivitet och standardiserad skala. Definitionen av enheten, aktiviteten och den standardiserade skalan framgår av beslutet. Den kan vara aktivitets- eller resultatorienterad. Vid ansökan om utbetalning lämnas underlag för antalet uppfyllda enheter in och ersättning betalas ut på basen av antalet uppfyllda enheter enligt den standardiserade skalan i beslutet.

Ex. Ett projekt avser att hjälpa arbetslösa ungdomar att ta sig in på arbetsmarknaden. Det offentliga stödet enligt beslutet är 40.000 euro och det förväntade resultatet är att 40 personer erhåller ett arbete för minst 6 månader. I detta exempel är enheten deltagare, aktiviteten är arbete för minst 6 månader och den standardiserade skalan är 1.000 euro/deltagare (40.000 euro/40). Vid projektslut har 35 personer erhållit arbete för minst 6 månader och 35.000 euro (1.000 euro X 35) betalas ut.

Projekt som upphandlats i sin helhet är undantagna de förenklade kostnadsmodellerna. Dessa projekt bör vid ansökan om utbetalning lämna in underlag för alla kostnader som uppgetts i ansökan.

Har projektet genererat inkomster och detta har beaktats i klumpsumman eller den standardiserade skalan dras de inte av från stödet. Har de inte tagits med i beräkningen dras de däremot av i enlighet med punkt 9.

6. Investeringar

a) Inköp av mark och fastighet

Inköp av mark och fastighet d.v.s. tomt samt på denna uppförda byggnad kan vara en stödberättigande utgift om detta krävs för att genomföra projektet. Detta gäller ej vid projekt som medfinansieras av ESF där inköp av infrastrukturer, mark och fastigheter inte berättigar till stöd. En av förutsättningarna är att inköpet angivits i ansökan och godkänts i samband med stödbeslutet för projektet och i detta sammanhang bedömts nödvändigt för genomförande av projektet. En oberoende behörig värderingsman eller behörigt officiellt organ måste dock bekräfta att inköpspriset inte överstiger marknadsvärdet för att kostnaderna ska vara stödberättigade.

För att kostnaden för inköpet ska vara stödberättigad får byggnaden de senaste 10 åren inte ha uppförts eller restaurerats med hjälp av nationella medel eller unionsbidrag, inte heller får fastigheten på annat sätt ha tillförts något mervärde med hjälp av sådana bidrag.

Kostnaderna för markinköp får dock inte överstiga 10 procent av de totala stödberättigande utgifterna för projektet. I väl motiverade undantagsfall kan en högre procentsats beviljas för miljöbevarande insatser. I det fall en högre procentandel tillåts anges detta i stödbeslutet.

b) Inköp av begagnad utrustning

Inköp av begagnad utrustning är en stödberättigande utgift under förutsättning att säljaren kan intyga att utrustningen inte inköpts med hjälp av offentligt bidrag någon gång under de senaste fem åren. Kostnaden för begagnad utrustning måste vara lägre än kostnaden för liknande ny utrustning. Inom investeringar till lantbruket beviljas inte stöd för begagnade material eller maskiner.

Det bör anges i ansökan att stödtagaren avser inköpa begagnad utrustning. I så fall kan inköpets stödberättigande bedömas i samband med stödbeslutet. Om så inte skett tas ställning till inköpets stödberättigande i samband med rekvisition av medel.

c) Egendom som förvärvats genom avbetalningsköp

Anskaffningsutgiften för egendom som förvärvats genom avbetalningsköp enligt lagen om avbetalningsköp (FFS 91/1966) kan beaktas som stödberättigande utgift också i fråga om den skuldandel av köpeskillingen som stödmottagaren har en rättsligt bindande skyldighet som baserar sig på lagen om avbetalningsköp och ett ingånget finansieringsavtal att betala den återstående skulden till finansbolaget. Finansbolaget ska ha betalat skuldandelen av köpeskillingen till försäljaren på stödmottagarens vägnar. Egendomen ska ha levererats till stödmottagaren samt stödmottagaren ska ha betalat finansbolaget ett belopp som motsvarar stödbeloppet som betalas ut för egendomen. Stödmottagaren ska uppge i ansökan att man planerar finansiera inköpet med hjälp av avbetalningsköp och ska senast i samband med redovisningen lämna in finansieringsavtalet samt ska efter att avtalstiden gått ut påvisa att hela skuldandelen av köpeskillingen är betald.

d) Avskrivningar

Kostnader för avskrivningar av fastigheter eller utrustning som bedöms som projektrelaterade kan vara stödberättigande utgifter under följande förutsättningar;

- avskrivningar på fastighet i vilken projektet genomförs eller utrustning som används i projektet och som stödtagaren äger får inte ha inköpts med hjälp av annat offentligt bidrag,
- avskrivningarna måste beräknas enligt tillämpliga bokförings- och skatteregler samt i enlighet med god redovisningssed och
- stödberättigandet avser enbart den tidsperiod som fastigheten eller utrustningen används i projektgenomförandet och den tidsperiod då projektet erhåller stöd.

7. Inköp av tjänster

Kostnader för inköp av tjänst är en stödberättigande utgift under förutsättning att förvärvet skett från en utomstående part. På fakturorna eller på en särskild specifikation från leverantören ska antal nedlagda timmar, timkostnad, när tjänsten utförts, vem som utfört tjänsten och vad den externa tjänsten består av framgå. Kostnad för köp av tjänst är inte en stödberättigande utgift om man är anställd av stödmottagaren eller representerar en i projektet deltagande parts intresseföretag och därmed kan utöva ett betydande inflytande över stödmottagarens driftsmässiga och finansiella styrning.

8. Övriga direkta kostnader

Mötesarvoden är inte stödberättigande i det fall deltagandet utförs inom tjänsten (mötesdeltagaren erhåller lön från sin normala anställning för deltagande i mötet) samt för projektets styrgrupp då en procentsats för projektets indirekta kostnader används i enlighet med punkt 4 nedan. I övriga fall då mötet utförs utan erhållande av lön utgår dock ett arvode i enlighet med gällande kollektivavtal för landskapsregeringen en stödberättigande utgift. Om mötet utförs som in-natura (frivilligt obetalt arbete) gäller maximalt 15 euro per påbörjad mötestimme, dock maximalt 75 euro per mötesdag som en stödberättigande utgift. Mötesarvodena skall alltid verifieras med mötesprotokoll.

Kostnaderna för förplägnad kan vara stödberättigande utgifter under förutsättning att de är projektrelaterade och skäligen, dock inte om den schablon för indirekta kostnader som nämns ovan i punkt 4 används. En av förutsättningarna är att kostnaderna angivits i ansökan och godkänts i samband med det enskilda stödbeslutet. Vid redovisningen skall förutom verifiering framgå vem som deltagit, syftet med aktiviteten samt hur den är kopplad till projektet. Representationskostnader samt alkohol är inte stödberättigande utgifter.

Marknadsföringskostnader kan vara en stödberättigande utgift men förutsätter att de bedöms som projektrelaterade och nödvändiga för projektets genomförande samt godkänts i samband med det enskilda stödbeslutet. Vid projekt delfinansierade av Eruf, ESF, Ejflu eller EHFF ska allt marknadsföringsmaterial enligt gällande regelverk för respektive fond innehålla EU-flaggan samt en hänvisning till den aktuella fonden.

Hyror för verksamhetslokaler och möteslokaler kan vara en stödberättigande utgift men förutsätter att de är en direkt kostnad, bedöms som projektrelaterade och nödvändiga för projektets genomförande samt att en schablon för indirekta kostnader i enlighet med punkt 4 inte används.

Bankavgifter för att öppna och förvalta konton är stödberättigande utgifter i de fall stödmottagaren valt att särskilt öppna och förvalta ett separat konto för de medfinansierade utgifterna förutsatt att en schablon för indirekta kostnader i enlighet med punkt 4 inte används. I övriga fall är dessa utgifter inte stödberättigande utgifter.

Bokföringskostnader som hänför sig till projektet är stödberättigande utgifter förutsatt att en schablon för indirekta kostnader enligt punkt 4 ovan inte används.

Kostnader för juridisk rådgivning, ekonomisk eller teknisk expertis är stödberättigande utgifter om de bedöms som projektrelaterade och nödvändiga för projektets genomförande.

Böter, straffavgifter, rättegångskostnader, garantier utställda av bank eller annat finansiellt institut och skuldräntor är inte en stödberättigande utgift.

Stödmottagaren kan välja att hyra istället för att köpa maskiner och anordningar under tiden för genomförandet av projektet, om den schablon för indirekta kostnader som nämns ovan i punkt 4 används ingår kostnaderna i den schablonen. Förvaltnings-, finansierings-, försäkrings-, reparations-, och underhållskostnader som orsakas av hyrningen samt andra motsvarande kostnader ersätts inte som en stödberättigande utgift.

Kostnader för gåvor, vilka bedöms av landskapsregeringen som projektrelaterade och godkänts i samband med det enskilda stödbeslutet är stödberättigande utgifter under förutsättning att gåvans värde är under 50 euro.

9. Intäkter

Med projektintäkter avses inkomster från försäljning, förhyrning, tjänster, anmälningsavgifter eller andra liknande intäkter som uppstår under projektperioden. Projektintäkterna minskar medfinansiering i det berörda projektet genom att de stödberättigande utgifterna minskar. Bidrag från den privata sektorn räknas inte som intäkt då bidraget används som medfinansiering av projektet.

10. Covid-19 (tillämplig från 16.3.2020)

Under rådande omständigheter med Covid-19 pandemin kan ett projekt med kort varsel behöva ställa in resor, konferenser eller andra typer av möten och sociala sammankomster, vilket kan medföra kostnader för tjänster som inte utförts eller varor som inte levererats. En investering kan behöva avbrytas eller ändra karaktär.

Grundläggande krav för att en kostnad ska ge rätt till stöd i ett projekt är att den har uppkommit för att genomföra projektet eller investeringen samt att den är skälig.

Landskapsregeringen avser att godkänna kostnader om de bedöms som skäliga och om villkoren för stödet i övrigt är uppfyllda. En bedömning kommer att göras i det enskilda fallet.

Stödmottagaren ska i så stor utsträckning som möjligt begränsa kostnaderna för de aktiviteter som inte kan genomföras, detta genom att avboka aktiviteter och utnyttja avbeställningsskydd eller andra eventuella försäkringar. När det är lämpligt ska stödmottagaren utnyttja de möjligheter som finns för att begränsa påverkan på projektets syfte och mål, vilket kan innebära att aktiviteten genomförs i en alternativ form såsom möten och informationsträffar på distans via tillgänglig teknik. För obetalt frivilligarbete som utförs på distans och som inte kan verifieras skriftligt på sedvanligt sätt av den som utför arbetet samt projektansvarig finns möjlighet att på andra sätt verifiera arbetet. Vid till exempel föreläsningar, utbildning och kurser på distans kan en närvarolista bestå av information om alla som anslutit på distans och på det sättet deltagit.

11. Avbrytande av utbetalning och återkrav av utbetalt stöd

Om beslutet, villkoren eller tillämplig lagstiftning inte iaktas har landskapsregeringen rätt att avbryta utbetalningen och besluta att ingen ytterligare finansiering ska utbetalas. Landskapsregeringen kan vidare besluta att redan utbetalda belopp ska återkrävas helt eller delvis, om det belopp som ska återbetalas uppgår till högst 100 euro behöver det inte återbetalas.

Förutom ovan angivna regler kan ytterligare anvisningar ges i de enskilda stödbesluten, de nationella stödordningarna, EU:s rättsakter eller i de programspecifika dokumenten.

För maskiner/redskap och manarbetstimmar (exkl. moms), euro/timme:**Arbete** **Ersättning/timme**

Person	15,00 €
--------	---------

Arbete **Ersättning/timme (utan förare)**

Eget fyllnadsmaterial (naturgrus, sand, flis)/ m ³	2,00 €
Eget virke	Ska jämföras med aktuell pristabell från trävaruförsäljare -15%
Frontlastare	3,00 €
Schaktblad	3,00 €
Släpvagn (ej personbil)	7,00 €
Griplastare, vagn	10,00 €
Kompaktlastare	12,00 €
Traktor	20,00 €
Traktorgrävare, gårdsmodell	25,00 €
Grävmaskin, rundsvängare	40,00 €